

Telegraful

Organ național-bisericesc

Omor. Internat de fete al Asociațiunii
(Str. Șaguna)

Gratuit
Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. Pentru America 4 Dolari.

==== Ziarul apare Marțea și Vinerea ====

Prețul inserțiilor: un șir pe lit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză —
==== Articole nepublicate nu se înapoiază ====

Nr. 10,950 Pres. 1927.

Circulare

cătră Oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba Iulia și Sibiu

Implinindu se în ziua de Joi, 1 Decembrie a. c. 9 ani dela marea adunare dela Alba Iulia, în care zi fericită românii din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș au proclamat unirea pe vecie cu Patria-mamă într'un singur stat național, invităm pe preacucernicii părinți protopopi și preoți de a prăznuți această zi — săvârșind sf. Liturghie, împreună cu doxologie de mulțumită, că bunul Dumnezeu ne-a ajutat după atâtea veacuri de robie să ajungem împlinirea visului milenar al întregirii neamului. La finea serviciului divin se va ținea cuvântare ocazională despre însemnătatea zilei.

La acest serviciu se vor invita toate autoritățile publice, civile și militare, elevii dela toate școlile cu profesorii și învățătorii lor, ca astfel să fie serbată cu tot fastul cuvenit.

Preacucernicii protopopi și preoți vor lua contact cu autoritățile școlare și vor aranja împreună și cu concursul lor, în decursul acestei zile, serbare împreună cu declamări patriotice și vorbiri, pe înțelesul ascultătorilor, despre însemnătatea acestei zile memorabile, scoțând la iveală momentele istorice potrivite pentru întărirea mândriei naționale și înălțarea sufletească a neamului.

Se cade să ne amintim cu pietate de jertfele ce le-a făcut neamul în lupta desrobirei sale de sub stăpânirea străină și inaugurarea independenței naționale sub glorioasa domnie a neuitatului nostru Mare Rege Ferdinand I, pentru sufletul căruia se vor face rugăciuni către Tatăl cel ceresc.

Se vor înălța totodată rugăciuni pentru sănătatea și îndelungata domnie a tinărului Nostru Rege Mihai I, — care reprezintă nădejdele în viitor ale neamului nostru.

Ziua aceasta să fie prilej de a cunoaște răspunderea fiecărui credincios la întărirea și prosperarea patriei noastre și a așezămintelor ei.

Sibiu, la 22 Noembrie 1927.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 10,155/927.

Compunerea și înaintarea bugetelor pentru anul 1928

Atragem atențiunea oficiilor noastre protopresbiterale și parohiale că, în conformitate cu art. 39 și 48 din Statutul pentru organizarea bisericii ortodoxe române, bugetele parohiilor pentru anul viitor sânt a se compune de cătră Consiliul parohial în luna Noembrie și vor fi aprobate de cătră adunarea parohială în ședința ordinară din luna Decembrie.

Invităm oficiile parohiale să îngrijească ca aceste lucrări să fie executate cel mai târziu până la 31 Dec. a. c., când toate bugetele trebuie înaintate oficiilor protop.

La compunerea bugetelor se vor observa cu strictete dispozițiile cuprinse în *ordinul nostru circular cu Nr. 10,167 din 1925* și cele cuprinse în *ord. Nr. 10,788/926* cu privire la *luarea unei sume în bugetele parohiilor pentru Mănăstirea Brâncoveanu*.

Ne place să credem că Onorata preoțime își va da silința ca sumele bugetate pentru Mănăstirea Brâncoveanu, să fie cel puțin egale cu sumele prevăzute în anul curent, ca astfel să ne putem realiza planul cu restaurarea acestei Mănăstiri cât mai curând.

Oficiile prot. vor înainta bugetele spre aprobare cel mai târziu la 15 Ianuar 1928.

Sibiu, din ședința senatului episcopesc, ținută la 22 Octomvrie 1927.

Consiliul arhiepiscopesc.

S'a împlinit anul în 20 Noembrie, de când s'a stâns barbatul politic și omul de stat, care a fost *Alexandru Constantin*, de persoana căruia sânt legate câteva din faptele de seamă săvârșite în România nouă. Cea mai însemnată din aceste fapte, rămâne reforma agrară, strâns legată de numele fostului ministru al agriculturii și domeniilor.

Cunoscător temeinic al problemelor agricole, Alexandru Constantinescu, bun îndrumător al satenilor, înființează camerele agricole, școale de agricultură, ferme de model și alte asemenea instituții menite să îmbunătățească situația plugarimii din toate provinciile țării.

Omul faptelor bune, știa totdeauna unde este cea mai mare nevoie de sfat și ajutor, pe care îl aducea cu dragă inimă și cu largă mână.

Când se vor mai domoli luptele pătimăse politice, figura lui Alexandru Constantinescu va apărea tot mai mult în adevărata ei lumină.

În ziua morții lui neamul și țara îl pomenește cu meritată recunoștință.

Părereri eronate

— Cum e judecat concordatul —

Numărul mai nou (din Oct. 1927) al revistei bisericești, *Cronica Romanului*, conține, în frunte, un articol despre: *concordatul* ce mereu «se menține pe afiș».

Articolul, semnat de pseudonimul Ulysse, — după ce spune că, protestând împotriva concordatului, «ardelenii cari în cursul istoriei de atâtea ori s'au fript, e natural să sufle și 'n laurt», — adaugă următoarele:

«A combate dispozițiile proiectului de concordat, fără a le cunoaște, nu e lucru serios. A angaja o discuție academică (!) contradictorie spre a demonstra inutilitatea încheerii concordatului, ar însemna să batem apa 'n piuă».

Autorul, care își ia numele prea istetului Ulysse, nu atribuie deosebită gravitate încheerii concordatului și se mângâie în următoarele cuvinte:

«Istoria ne este mărturie clasică, că dintre statele europene, câte în cursul vremii au alunecat pe panta concordatelor, nici unul nu și-a respectat iscălitura»... (Ar urmă, va să zică, să nu-și respecte iscălitura nici statul european român, — pare a zice revista *bisericească* dela Roman).

Nimic mai puțin adevărat, decât părerea, că nu-i lucru serios a combate concordatul «fără a-i cunoaște dispozițiile», și că înseamnă «să batem apa în piuă» atunci, când pornim discuție «spre a demonstra inutilitatea încheerii concordatului».

În coloanele ziarului nostru am susținut și susținem, că indiferent de dispozițiile sale, *concordatul formează un privilegiu*; și adică: statul nostru închee, dela egal la egal, cu șeful confesiunii papiste un *pact sau contract*, — în vreme ce acelaș stat își reglementează situația cu biserica ortodoxă și cu celelalte culte numai prin *legi acordate supușilor săi*. Eata dar că statul comite astfel *nedreptate învederate*.

Concordatul ar încetă poate să fie privilegiu și nedreptate, dacă s'ar încheia, pe rând, cu toate cultele din țară, — fără deosebire, — abrogându-se legile de stat pentru reglementarea lor. Asemenea concordate, sau pacte, a încheiat în timpul mai nou *Bavaria*, țară eminentă catolică, acordând confesiunilor sale acatolice aceleași drepturi ca și scaunului papal.

Nu însemnează, prin urmare, a se osteni în zădar («a bate apă 'n piuă»), când combatem concordatul și-l arătăm că este act greșit, primejdios și nedrept.

Dacă Franța, Spania, Italia, Austria «nu și-au respectat iscălitura», și, prin «legi de stat ulterioare», au abrogat concordatele, să nu uităm *trista experiență, scump plătită*, de aceste state europene.

Să profităm mai bine din această experiență, *a altora*, care ne-ar scuti de multe decepții, neajunsuri, și în deosebi de pagube morale și materiale.

Adăogăm, că concordatul, deși nu e cunoscut în text autentic, totuși e publicat în noua carte a dlui T. Popescu și sunt cunoscute și din alte publicații dispozițiile lui, asupra cărora vom mai reveni.

Sărbătorirea protopopului Dr. Gheorghe Popovici

— Patruzeci de ani de păstorie —

Preoțime numeroasă, din două eparhii, intelectuală din Banat și din alte părți ale țării, împreună cu reprezentanții autorităților din loc și din depărtări, au sărbătorit la Lugoj, în 13 și 14 Noembrie 1927, cu rară și sinceră însuflețire, patruzeci de ani de muncă neîntreruptă săvârșită spre cinstea bisericii și a neamului de Prea Cucerința Sa, Părintele Dr. Gheorghe Popovici, protopop al Lugojului.

Sărbările și-au luat începutul Duminică seara, în 13 l. c., cu o retragere cu torțe și serenadă a corului Reuniunii române de cântări. Preotul Mihaescu salută pe jubitant în numele comunei bisericesti, iar primarul Harambașa în numele orașului Lugoj.

În 14 Noembrie, aniversarea instalării sale ca protopop al Lugojului, se săvârșește Sfânta Liturghie de I. P. C. Sa Păr. Arhimandrit-stareț Policarp, dela mănăstirea H. Bodrog, asistat de jubitant și de alți venerabili protopopi și preoți.

La priceasnă protopopul Andrei Ghidiu al Caransebeșului, ca mandatar arhieresc, citește scrisoarea de felicitare a P. S. Sale Episcopului Iosif, precum și adresa Consiliului eparhial.

Mal vorbesc: Păr. Arhimandrit Policarp, preotul Isata Popovici (care aduce omagii preoțimii tractuale), revizorul eparhial Mihaescu; vorbitorii arată activitatea pastorală, bogată în fapte frumoase, a jubitantului, care le răspunde mulțumind și scoțând la iveală momentele de competență religioasă-morale, naționale, culturale și economice din perioada de 40 de ani în viața Banatului, precum și principiile de care a fost condus în activitatea sa preoțească; încheie cu îndemnuri bune pentru generația actuală și viitoare, să fie stâlp puternic al românismului și al legii noastre ortodoxe.

După doxologie au urmat recepțiunile la casa sărbătoritului, care a primit felicitările reprezentanților tuturor autorităților, corporațiilor și societăților. Peste 300 de oaspeți s'au întrunit

apoi la masa din sala «Dacia», între carl și mulți țărani și meseriași. Sărbările înălțătoare se termină cu o vespertine și concert religios, dat în sf. biserică din Lugoj. —

Părintele protopop Dr. Gheorghe Popovici a primit felicitări din partea membrilor guvernului, a episcopatului ortodox în frunte cu toți mitropoliții, din partea corpurilor legislative, a Academiei al cărei membru corespondent este, și din partea tuturor fruntașilor clericali și mireni din țară.

Preoțimra tractuală, cu ajutorul dlui prefect, Dr. C. Corneanu, i a oferit un splendid album, care reliefează în icoane activitatea pastorală de patruzeci de ani a sărbătoritului în tractul său. Fiecare comună bisericască își are țila sa în acest album, cu fotografia bisericii, școlii confesionale, casei parohiale, a crucilor și monumentelor bisericesti, ridicate sau reparate în cursul celor 40 de ani de păstorie.

Puțin oameni al bisericii au avut norocul, ca în cursul lung de patru decenii de fapte și servicii aduse binei obștești, să se distingă pe atâtea terene ale vieții publice, pe câte s'a distins neobositul și prea vrednicul protopop ortodox român dela Lugoj.

Chemat în fruntea protopopiatului înainte cu 40 de ani, în epoca neînfrântului Episcop Ioan Popasu, și-a ilustrat treapta bisericască de protoiereu prin caracterul său integru de preot, prin evlavla sa izvorâtă din convingeri religioase ortodoxe, și prin râvna de a păzi nealterate tradițiile sfintei noastre biserici.

Ca preot cărturar a izbutit să aducă în armonie viața religioasă cu știința de carte.

A scris: «Istoria Banatului» și o altă lucrare valoroasă: «Unitatea românilor din Transilvania cu biserica rom.-cat. sub împăratul Leopold I.

În împrejurări grele, pe vremea dispărutelor guverne, a reușit să susțină cu tărie, în școlile confesionale din protopopiatul său, sentimentul național, ordinea și disciplina, și credința, și nădejdea într'un viitor mai bun.

Pe teren bisericesc, cultural, politic, ca om de inițiativă și de acțiune, ca publicist, ca bun cunoscător al trecutului bănățean și ardelean, P. C. Păr. Dr. Gheorghe Popovici și-a făcut în tot locul datoria de bun ortodox și bun român.

Luptător fruntaș fusese și pe timpurile de asuprire ale stăpânilor apuse; iar acum, după unirea politică a neamului, e membru al senatului și unul dintre conducătorii de frunte al neamului.

Bărbat cu vederi largi, cu tact și cu pricepere, model de preot, rămâne unul dintre cei mai bine meritați fiți nu numai ai Banatului, ci ai întreg pământului nostru românesc.

La urările de bine aduse sărbătoritului de mulțimea prietenilor și admiratorilor săi, cu prilejul acestui jubileu, ne alăturăm și noi, cei de la acest organ de publicitate, dorind dela Dumnezeu venerabilului protopop lungă viață, cu multă sănătate și energie întru continuarea rodniciei sale activități.

bisericesc și schimbările din organizația bisericască, rezultate în urma modificărilor politice de după războiul mondial, fiecare biserică particulară având capitolul ei special. Astfel, lucrarea aceasta poate fi considerată și ca un capitol ultim la istoria bisericii ortodoxe universale.

Se tratează nu numai despre cele 12 biserici autocefale, ci și despre cele autonome (cehoslovacă, finlandeză, cea din Creta, estonă și cea din America) precum și despre cele a căror organizație încă n'a fost recunoscută formal ca independentă sau autonomă (ucraineană, albaneză, letonă, litvană, și cea din Grusia).

La stăruința lucrării ni se dau câteva considerații interesante asupra congresului panortodox din Constantinopol, ținut în 1923, precum și despre problema viitorului sinod ecumenic.

Prin acest conținut, interesant și bogat, cartea se recomandă de sine. Se poate comanda la Păr. Dr. Nicolae Popovici, profesor la Academia teologică din Arad, la Librăria Arhidiecezană din Sibiu, precum și la alte librării dela centrele eparhiale din țară. La comenzi se va trimite prețul de Lei 45 plus pentru porto 5 Lei.

Convocare

Membrii «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român «Astra» se convoacă la

Adunarea generală ordinară,

ce se va ținea în Sibiu, în 4 și 5 Decembrie 1927.

Duminică, în 4 Decembrie 1927, la ora 10 se va face serviciu divin, urmat de *Parastas* în memoria M. S. Regelui *Ferdinand I.*

La ora 12:

Deschiderea adunării generale;
Discurs comemorativ: † M. S. Regele Ferdinand, rostit de dl Dr. Lupăș;
Rapoarte și alegere de comisiuni;

Luni, în 5 Decembrie, la ora 10:

Sedința a II-a, cu rapoartele comisiunilor, propuneri ș. a.

După amiază, la ora 16:

Sedința festivă a secțiilor științifice-literare.

Institut cehoslovac-român în Praga

Un redactor al marelui ziar *Prager Presse* a vizitat pe cunoscutul abate filoromân *Zavoral*, care e și președintele noului institut cehoslovac-român înființat la Praga. Abatele *Zavoral* a comunicat, la această ocazie, câteva interesante știri privitoare la raporturile dintre țările noastre aliate. Reținem, din cele comunicate, următoarele (din Nrul dela 8 Nov.):

În vremea marelui război, abatele cercează zilnic lazarul instalat în mănăstirea sa, unde se gaseau între raniți și numeroși soldați români. Ca să se poată înțelege cu ei, abatele începe să studieze limba română, ajutat mai ales de dl Dr. Horia Petra-Petrescu, afiator în acelaș spital. În curând izbutește nu numai să fie înțeles de soldații români, dar și să i învețe pe mulți a scrie și a citi în limba lor. Raportul între românii și cehii din lazar devine dintre cele mai prietenești. În 1919 se întemeiază Societatea cehoslovacă română, în scop de-a răspândi în Cehoslovăcia cunoștințe despre România și a înreținea legătura între aceste două țări. Societatea de atunci se preface astăzi în *Institut*, care se va ocupa de întreaga viață culturală și economică din cele două state: se va organiza schimbul de studenți; se vor traduce opere de valoare românești în l. cehă, iar ale cehoslovacilor se vor traduce în românește; specialiști vor ținea conferințe ș. a.

Acelaș ziar, *Prager Presse*, dela 9 Nov. 1927, raportează, că în ziua de 8 Noembrie 1927 s'a ținut sub președinția abatei dela *Strahov*, *Zavoral*, adunarea constituantă a *Institutului cehoslovac român în Praga*, în fața a însărcinatului de afaceri dela legația română

FOIȘOARA

Spre cunoaștere mai d'aproape

— O carte de valoare —

A apărut:

«Situația actuală de drept bisericesc a bisericilor ortodoxe răsăritene (Supliment la Dreptul bisericesc oriental de Dr. Nicodem Milaș, ediția a III-a, Belgrad)» de Dr. Radovan N. Kazimirovici, profesor universitar în Belgrad. Traducere pe l. română după originalul sârbesc făcută de Uroș Kovincici, protoiereu ort. sârbesc al Aradului, și Dr. Nicolae Popovici, prof. la Academia teologică din Arad. Tiparul Tipografiei Diecezane ort. rom. din Arad. 1927. Pagini: 116. Prețul Lei 45. —

S'a vorbit adeseori despre lipsa cunoașterii reciproce mai de aproape a vieții din diferitele biserici ort. particulare. Lucrarea prezentă aduce contribuții prețioase pentru înlăturarea acestei insuficiențe din viața bisericii ortodoxe. Se expun în ea: istoria recentă a situației de drept

Dela conferențele preoțești

Care este modul și care sânt mijloacele, prin care preotul poate preîntâmpina propaganda bolșevistă și propaganda seclară în comunele rurale?

(Urmare).

Etă dar, bolșevicul și sectarul, dându-și mâna în acțiunea de distrugere a legii și neamului nostru! Infiltrați cu învațături la aparență inofensive și creștinești — dar în fond conștinătoare de otrăvă sufletească, — aderenții unor anumite secte nu vreau să recunoască îndreptățirea organizației societății, în anumite părți constitutive, de elemente conducătoare și elemente care trebuie conduse, ci pretind ștergerea tuturor formelor de organizare, deoarece «avem un singur conducător», pe Isus Hristos, iar oamenii «toți sânt egali», între sine. Principiul fundamental de credință al pocășților este dar principiul comunismului.

Apărarea în contra acestui rău e datorie și chestie de viață.

Să preconizăm adevărul des repetat: a) puterea și vitalitatea neamului românesc a residat

di *Crușescu* și a altor distinse persoane. În cuvântul de deschidere, președintele după ce amintește numele răposatului mare prieten al poporului român, profesorul *Iarnik*, precum și numele dlui Dr. H. P. Petrescu, — arată menirea noului Institut, chemat să promoveze bunele raporturi, culturale și economice, între cele două popoare; prin bunăvoința dlui ministru al instrucțiunii, Institutul a obținut un frumos cămin, pentru a instala o bibliotecă și o școală de limbă română. Adunarea a ales un comitet de 9 membri, ear de președinte pe abatele Zavoral, care, mulțumind celor ca au participat la adunarea de constituire a Institutului. Închide ședința.

Când vor serba uniții sf. Paști? Sf. Sinod al bisericii noastre ortodoxe românești a hotărât ca sf. Paști în anul viitor să le serbăm la 15 Aprilie. Sf. Sinod a avut motive pentru a fixa această dată. «Uniții» noștri au combătut hotărârea Sf. Sinod ortodox — dar în cele din urmă episcopatul confesiunii «unite» s'a decis să *primească* hotărârea Sf. Sinod. Astfel și confesiunea «unită» va serba Sf. Paști conform hotărârii Sf. Sinod al bisericii ortodoxe.

Nici nu se putea altfel. Oricât ar vrea ucenicii școlilor teologice papiste să accentueze și să introducă papismul și așezămintele lui în mijlocul poporului românesc pe care vitregia vremii l'au rupt — de formă — de la biserica ortodoxă, își dau totuși seamă că nu pot izbuti, fiindcă poporul însuși i-ar desavua și i ar părăsi cu un ceas mai curând. De aceea se acomodează, cu inima îndoită, fiindcă nu pot proceda în alt chip.

«Unirea» de la Blaj spune că episcopatul unit a «acceptat» hotărârea Sf. Sinod ortodox, dar adaugă că: «Asta nu înseamnă însă, că nu ar *desaprobă pe de antregul* jocul pe care și-l permite ortodoxia română în jurul acestei chestiuni».

Adecă d-lor desaprobă și încă «pe de antregul» ceea ce accepta! Halal de consecvență unită! Dar aceasta nu e singura și nici cea mai gravă încurcătură a celor ce s'au rupt de biserica-mamă, fără să se poată *uni* cu confesiunea la care ar fi trecut.

INFORMAȚIUNI

Muzeul Simu. În ședința senatului din 18 I. c., dl. ministru al cultelor și artelor, Al. Lapedatu, aduce la cunoștință că în ziua precedentă s'a făcut predarea și primirea în patrimoniul național al Muzeului de arte plastice, întemeiat în capitală de generosul mecenat *Aianasiu Simu*, și înzestrat cu adevărate comori de artă românească și străină. Pentru actul generos și patriotic al dlui Simu, senatul îi aduce în unanimitate călduroase felicitări.

Munument. Corpul didactic, director și profesori, de la Școala normală de băieți din Caransebeș adresează publicului un apel, invitând la *contribuiri* în scopul ridicării unui monument lui Horia, Cloșca și Crișan. Corpul didactic

și rezida în forța lui morală; b) aceasta forță morală a fost în tot trecutul său adaptată din izvoarele cristaline ale credinței, noastre strămoșești ortodoxe. Faptul e cât să poată de clar: prin ținerea la această credință propagată de biserica noastră, neamul nostru ne înfațișează o țesătură alcătuită din buni creștini și din buni patrioți români. Sa aiba țara noastră fii buni, patrioți devotați, elemente de ordine, eata comoara ce o poate face fericită și veșnică. Această comoară nime nu i o poate asigura, afară de credința noastră, atelierul făuritor de sentimente valoroase sufletești.

Acest atelier, pregătitor de forțe morale, este luat la țintă din partea dușmanilor noștri cari prin viclesug, alegându-și ostași din chiar fiii neamului nostru, — vreau să l' spargă, să-l învrăjbească, și țara să ni-o săbească. Caci, cine atacă credința ortodoxă, pune săcurea la tușina pomului existenței noastre creștine și naționale. (Urmează).

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Pentru Sf. Mănăstire Brâncoveanu

— Darurile mai nouă —

Dl *Dr. Ilarie Holom*, avocat, Dumbrăveni, dăruiește diurna de deputat congresual 3070

Contribuiri prin plasare de cărămizi :

1. Protopopiatul *Băița* 5170
2. Protopopiatul *Mediaș* 13,220

Total Lei: 21,460

Suma de mai înainte Lei: 2.800,625

Total general Lei: 2.822,085

amintit, împreună cu elevii școlii, contribuie pentru monument suma de 5222 lei. Contribuțiile se trimit la Direcția școlii în Caransebeș.

Zeci de mil de români ortodocși sânt în Ungaria. Conform numărătoarei oficiale din Ungaria dela 1920 trăesc acolo 23.760 români, cari constituie 0,3 la sută față de populația de aproape opt milioane a țării. Români rămași în Ungaria sânt mai toți ortodocși.

Bust de bronz, care înfațișează chipul luptătorului cultural din veacul trecut, *Iosif Vulcan*, s'a desvelit, în 13 I. c., la Oradea, lângă teatrul «Regina Maria», în mijlocul unei animate festivități. Bustul s'a ridicat din inițiativa societății culturale «Cele 3 Crișuri», de sub conducerea dlui G. Bacaloglu.

Congresul pensionarilor. În 27 I. c. se deschide la Arad congresul pensionarilor din întreagă țara. Ordinea de zi a congresului este: Modificarea legii de pensuni; Unificarea pensiilor; Organizarea pensionarilor pe întreagă țară, pe județe și federarea acestor organizațiuni; Doleanțe și păsuri; Propuneri. — Pensionarii din fiecare județ vor fi reprezentanți la congres prin trei delegați.

Asociația culturală «Astra», desp. jud. Sibiu, a organizat o serie de manifestații culturale în comuna acestui județ. În 13 I. c. dl vice-preș. Dr. L. Ionaș și dl Dr. Horia Petra-Petrescu, în legătură cu cercul cultural învățătoresc, au aranjat în frunțașă comună Gușterită o șezătoare culturală cu cântece și recitari. Corul școlii primare, sub conducerea dlui inv. *Petrișor*, a delectat publicul cu diferite și frumoase cântări. Au vorbit dnii *H. P.-Petrescu*, despre dragoste ca izvorul adevărat de viață pentru neam și individ și a îndemnat pe popor la colaborare încălzită de căldura sfântă a iubirii creștinești, pentru ridicarea neamului prin cultură; *Dr. Liviu Ionaș*, medic, a vorbit despre *îngrijirea copiilor*, dând sfaturi de valoare pentru creșterea unei generații sănătoase; a ținut o cuvântare plină de focul iubirii de neam dl inv. dir. din Slimnic, *I. Tatu*: Din trecutul nostru; au mai vorbit dnii C. Popa, revizor școlar și inv. Hociotă, dând povețe folositoare poporului.

Restaurare. În marele război dela 1914—1918 armatele germane au săvârșit, între alte pustiiri, și prădarea minunatei *biblioteca* a universității franceze din orașul Louvain. Cărțile au fost parte nimicite, parte duse în Germania, așa că din toată bogata bibliotecă nu s'a ales decât praf și cenușă. S'au găsit apoi, după război, cațiva americani bănoși, cari au dăruit sume considerabile, în scop de a reface vesuta bibliotecă universitară. Decurând a și fost data destinației, așa cum eră înainte de război. Pe frunțar, d'asupra intrării, biblioteca poartă în litere de aur, următoarele cuvinte latine:

*Furore Teutonico Deruta,
Dono Americano Restituta*

(Prin furia teutonică s'a daramat, prin darul american s'a restaurat).

ȘTIRI LOCALE

Conferența dlui G. Bogdan Duică. În cadrele «Astrei» și ale «Asoc. prof. sec. romani», secția Sibiu, a ținut dl rector al Universității din Cluj, Duminecă, în 20 Noembrie, o conferență în orașul nostru. Foarte bine a făcut dl Bogdan Duică vorbindu-ne de teorie sociologului francez în viață *Gustave Le Bon*. Învațatul acesta francez este unul din cei mai reputați cugetători în zilele noastre. Aforismele filosofice, ponice ale lui *Gustave Le Bon* sunt, de cele mai multe ori, adanci, pline de spirit, și crude în adevărul lor. Totdeauna își dau de gândit și te silesc să și lărgești orizonturile, să adancești problemele. Dacă a fost o epocă în care intelectuali

să fi avut trebuință de o adâncire a problemelor vitale dela ordinea zilei, este cea de astăzi. De cele mai multe ori privesc oamenii problemele din unghiul strâmt al eului propriu, fără de perspectivă. *Gustave Le Bon*, lărgește perspectiva. Ultima carte, pe care a analizat o și parafrazat-o dl Bogdan Duică, are aceleași calități, cari se găsesc în cărțile lui *Le Bon* precisiunea, vederea clară, analiza rece, justă, de cele mai multe ori. *Le Bon* este dușman declarat al socialismului și sindicalismului, văzând în structura lor, în spiritul lor, germenele de desăgregare ale societății omeneste. Etatismul nu poate aduce fericirea umană, după el. Analiza formelor de stat e, iarăși interesantă (sociologul francez a scris o carte specială despre înflorirea și decadența statelor). Dl B. Duică a știut să scoată esențialul din teoriile lui *Le Bon*, într'o conferență de o oră, ascultat de o sală arhiplină, în frunte cu I. P. S. Sa M. trop. *Nicolae* și cu generalitatea (gen. Găvănescul). Publicul a răspândit cu furtunoase aplauze pe orator.

Teatru. Drama lui Ibsen, *Un dușman al poporului*, jucată de trupa clujană, în seara de 18 I. c., face parte din seria dramelor sociale, scrise de marele dramaturg norvegian. Deși alcătuită înainte cu 45 de ani, este și acum actuală în multe locuri. Doctorul *Toma Stockmann* (dl *Petre Sturza*, în același timp traducătorul piesei) aduce dovezi că izvoarele vieții noastre sufletești sânt otrăvite și toată societatea civică stă pe un fundament al minciunii. Ar vrea să îndrepte această societate; dar, din nenorocire doctorul, fiind o individualitate unilaterală, nu nimereste — cu toată bunăvoința sa — mijloacele ducătoare la scop; și astfel lumea în care trăește, își păstrează mai departe caracterul. — Piesa s'a jucat cu multă îngrijire și, în general, actorii au izbutit să-i dea coloritul necesar; în deosebi amintim pe dl *P. Sturza*, în rolul doctorului, și pe dșoara *Virginia Cronwald*, ca institutoarea *Petra*, adevărat ideal de față. Teatrul a fost plin și publicul sibian mulțumit.

Solemnitatea depunerii jurământului, de către elevii Școlii militare de infanterie din localitate, s'a ținut în 13 I. c. în curtea școlii, unde păr. prot. militar I. Dănciță, asistat de păr. prof. Gr. Cristescu, în fața dlui comandant de corp Găvănescu și a reprezentanților autorităților civile și militare, a săvârșit sf. slujbă, după care a rostit tinerimii o cuvântare ocazională talmăcindu-i însemnătatea jurământului. Au mai cuvântat: dl comandant al școlii, colonel Vasilescu și dl comandant de corp Găvănescu. După depunerea jurământului, conform legilor militare, s'a făcut defilarea tinerilor elevi.

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru ajutorarea fetelor sărace, dar cu aripire către Reuniune, a colectat vornicul oșpeților I. Imbăruș de la nuntașii tinerilor Ioan Bardușiu cu Ana Neamțiu Lei 200. Nași au fost dl Nicolae Vestemian cu dna; iar de la nuntașii tinerilor Ioan Măniș cu Elena Dan Lei 120,50, nași fiind dl Ene Măgean cu dna. — Pentru primos mulțumește: *Comitetul.*

Intregirea listelor de alegatori pentru camera de agricultură. Toți cari au dreptul de alegător ie camera de agricultură a municipiului, care în listele de alegatori au fost introduși rău sau peste tot nu au fost induși, sânt invitați în scopul rectificării acestora a se prezenta la primăria municipiului ușa Nr. 28 (consilier Dr. Fograscher) până cel mai târziu la 10 Decembrie a. c.

Poșta redacției

Unor abonați. Administrația ziarului invită pe dnii restanțieri să *achite* abonamentul ce dătoresc, pentru a nu le sista trimiterea foil.

(135) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a III-a Vecerd, protopopiatul Agnitei, se publică concurs cu termen de 30 zile în Telegraful Român.

Emolumentele împreună cu acest post sânt:

1. Intregire dela stat conform coalei B.
2. Sesiune parohială 13 jug. parte arător, parte fânaș necomasat.
3. Dela fiecare familie anual una ferdelă grâu: familii fiind 92.
4. Stola după Tariful stabilit de adunarea protopopească pentru toate parohiile din tract.
5. În lipsa de casă parohială pentru locuință se va închiria altă casă.

Se notează că gara de parohie este în depărtare de 2 klm.

Celce vor reflecta la aceeași parohie își vor înainta cererile provăzute cu documentele de lipsă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, și se vor prezenta în vr'o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare, predicare și eventual servire, și a face cunoștință cu poporul.

Agnita, 12 Noemvrie 1927.

Oficiul protopresbiteral al tractului Agnita în înțelegere cu Consiliul parohial din Vecerd.

Ioan Alexandru
adm. protopopesc.

Nr. 425/1927.

(134) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. a III-a Homorod-Joseni, protopopiatul Geoagiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu acest post sânt următoarele:

1. 17 j. sesiune parohială.
2. Venite stolare obicnuite.
3. O parte de lemne pt. foc, din pădurea comunală.

Parohia e așezată la 8 klm. de halta Romos-Geoagiu și la 4 klm. de centrul protopopiatului. Concurenții să-și înainteze cererile de concurs subsemnatului oficiu protopopesc în termenul indicat, și se pot prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Geoagiu, la 1 Octomvrie 1927.

Oficiul protopopesc ort. rom. Geoagiu, în înțelegere cu Consiliul parohial.

V. Goron
protopop.

Nr. 392/1927 prot.

(133) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Fântâna, cu filia Hoghiz, protopopiatul Rupeni (Cohalm) se publică din nou concurs cu termen de 30 de zile, dela prima apariție în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu acest post sunt:

1. Intregirea dela stat.
2. Sesiune parohială veche 4½ jug. cat. și 5 jug. primit din reforma agrară.
3. Locuință în casele parohiale și folosirea curții, grădinei și a dependințelor de acestea.
4. Dela circa 140 familii din parohia Fântâna și 30 familii din filia Hoghiz, câte una ferdelă nouă (20 lit.) cucuruz. Văduvii și văduvile plătesc pe jumătate.
5. Stola stabilită și uzitată în protopresbiteratul Cohalm.
6. Trei stânjini lemne de foc lungi, aduși în curtea parohială de parohieni.

Concurenții să-și înainteze cererile de concurs Oficiului protopopesc ortodox Rupeni (Cohalm) însoțite cu toate documentele necesare, și, spre a face cunoștință cu poporul, să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică pentru de a cânta, predica sau celebra.

Oficiul Protopresbiteral ort. Rupeni (Cohalm) în înțelegere cu Consiliul parohial respectiv.

Ștena, la 10 Octomvrie 1927.

Jeronim Buzea
adm. prot.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

A apărut și se vinde în **Librăria Arhidiecezană, Sibiu****Calendarul Bunului Creștin**

(Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul 1928**Cuprinde bogată materie, cu frumoase chipuri**

Conținutul acestui Calendar este următorul:

Jalea țării. — Repriviri (asupra anului 1927). — Din viața Regelui Ferdinand I. — Un mare împărat despre Isus Hristos. — † Dr. Ioan Mihu. — Versuri religioase: Nașterea Domnului, și Înălțarea. — Peatra. — Lumină în întunec. — Pace vouă! (versuri). — Curtea de Argeș. — «Și ne iartă nouă»... (din viața vovezilor români). — Căsătoria morților. — Obicei la greci. — Gonirea diavolilor. — Preoteasa în mijlocul sătencelor. — Pentru trezirea conștiinței creștine. — Nou imn. — În post. — La poarta raiului. — Dumnezeu știe ce face. — Fel de fel: 1. Ce poate rugăciunea! — 2. Țăranii tot mai cuminte. — 3. Cei trei magi. — 4. Cămașa fericitului. — 5. Țăranul și bolșevicul. — 6. Cum să ne purtăm cu preoții? — Glume ș. a.

Chipuri: † Regele Ferdinand I. — M. Sa Regina Maria. — M. Sa Regele Mihai I. — Inalta Regentă: A. S. R. Principele Nicolae, I. P. S. Sa Patriarhul Miron, George Buzdugan. — A. S. R. Principesa mamă Elena. — Biserica episcopală dela Curtea de Argeș.

În celelalte părți ale Calendarului se află: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii; Însemnarea târgurilor ș. a.

Calendarul s'a tipărit în două ediții: o ediție cu *Șematismul* bisericii ortodoxe române din Arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catiheți și învățători, — și altă ediție *fără Șematism*.

Prețul: Ediția cu Șematism 50 Lei, — fără Șematism 20 LeiPlus porto postal **Lei 10**, și sânt a se trimite înainte prin mandat poștal.**Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, se dă rabat**

(130) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa II-a Criștior, protopopiatul Zarand, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Veniturile legate de acest post sânt:

1. Intregire dela stat conform coalei B.
2. Sesiune parohială, 10 pământ arător și 3 jugăre pășune.
3. Stola obișnuită.

Reflectanții îndreptățiți la acest post sânt invitați să-și înainteze cererile provăzute cu documentele justificative în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral și cu prealabila încuviințare a acestui oficiu să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare în parohie spre a face cunoștință cu credincioșii, spre a le cânta, cuvânta și eventual a celebra.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial și cu adunarea parohială.

Brad, la 18 Octomvrie 1927.

Alex. Fugătă
adm. protopopesc.

GRATIS trimit catalogul meu despre **vițe de vie altoite** care cuprinde prețurile cele mai ieftine și sfaturile necesare pentru fiecare viticultor. În interesul propriu al Dvoastre nu procurați vițe de vie sau vițe altoite, până când nu citiți călăuză mea de viticultură.

Adresa: **J. SZÜCS**, pepinerie 24, Diosig, județul B. hor. Se caută agenți pe lângă provizie mare. (131) 3—16

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate, la administrația ziarului

Telegraful Român**A apărut**

În «Biblioteca Bunului Păstor» Nr. 15

Un păstor model

scrierea admirabilă a scriitorului cunoscut cetitorilor noștri **Gr. Petrov**, tradusă de **P. S. Sa Episcopul Nicodem**. E o lectură ca și care alta mai frumoasă și mai instructivă nu putem recomanda preoților noștri. A ieșit în zilele acestea din Tipografia arhidiecezană din Sibiu și se poate comanda de la Librăria arhidiecezană cu prețul de Lei 70. Ar trebui să nu lipsească din casa nici unui preot.

La **Librăria Arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare: cartea cunoscutei scriitoare **Constanța Hodoș**:

Teatru de copii,

cinci piese într'un act, foarte potrivite pentru a fi jucate la școale și la alte institute de creștere. Prețul: 18 lei, plus porto 5 lei.

Departe de lume,

de aceeași scriitoare, conține cele mai frumoase povestiri. Prețul 40 lei, și 5 lei porto.

La **Librăria Arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare:

Preotul **G. Petrov**:**Pe urmele lui Hristos**

traducere de: **Episcopul Nicodem Munteanu**.
Prețul: Lei 45—, plus spese de porto Lei 5—.

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane.